

مطالعه رابطه رضایت شغلی معلمان با میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر فسا

سجاد رضائیان^a، مرضیه رضائیان^b

^a پژوهشگر، مرکز پژوهش کیفیت و بهره‌وری پارسیان، تهران، ایران

^b دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مدیریت آموزشی، واحد داراب، دانشگاه آزاد اسلامی، داراب، ایران

نویسنده مسئول: سجاد رضائیان (Email: s-rezaeyan@fasau.ac.ir)

چکیده: هدف از این پژوهش مطالعه رابطه رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر فسا است. این پژوهش از نوع کاربردی و توصیفی پیمایشی است. جامعه آماری این پژوهش، معلمان مقطع ابتدایی شهر فسا است که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ در مدارس مشغول به تدریس هستند. از جدول مورگان ۲۴۸ نمونه انتخاب شد و برای انتخاب پاسخگویان از روش نمونه‌گیری ساده استفاده گردید. ابزار تحقیق پرسش‌نامه تعدیل شده رضایت شغلی مینه سوتا است که پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ محاسبه شد. برای تحلیل یافته‌ها، از روشهای آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. نتایج آزمون نشان داد که بین معلمان زن و مرد از لحاظ رضایت شغلی تفاوت معناداری وجود ندارد. همچنین بین رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان همبستگی وجود دارد؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه بین میزان رضایت شغلی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد، تایید شد.

کلمات کلیدی: رضایت شغلی؛ پیشرفت تحصیلی؛ شهر فسا.

۱. مقدمه

آموزش زیر بنای اصلی پیشرفتهای علمی و تکنولوژیکی در جهان امروز محسوب میشود، تمدنی که بشر امروزی به آن افتخار می‌کند در حقیقت نتیجه انباشت تجربه‌ها و انتقال آن از راه آموزش از نسلی به نسل دیگر است و کشوری که نتوانسته باشد ویژگیهای لازم یک جامعه علمی را به دست آورد، علت اصلی را در نظام آموزشی خویش باید جستجو کند. بنابراین، به دلیل اهمیت بسیار نظام آموزشی، باید ارکان اصلی آن یعنی معلمان و دبیران در همه دوره‌های تحصیلی ابتدایی، راهنمایی و متوسطه مورد توجه ویژه قرار گیرند، زیرا معلمان چنانچه در طول زندگی حرفه‌ای خویش دچار بیماریهای جسمانی و روانی گوناگون گردند، به یقین رضایت از شغل و زندگی خود را از دست میدهند و نظام آموزشی با مشکل جدی مواجه می‌شود. رضایت شغلی بیشترین متغیر سازمانی اندازه‌گیری شده در هر جنبه پژوهشی و کاربردی است. Bull (۲۰۰۵) رضایت شغلی را واکنش احساسی کلی می‌داند که فرد نسبت به شغل خود نشان می‌دهد. با توجه به این که رضایت شغلی با عوامل سازمانی، محیطی، شغلی و فردی مرتبط است و دیدگاههای متفاوتی در مورد رضایت شغلی و روشهای مختلفی برای اندازه‌گیری آن وجود دارد، لذا نتایج متفاوت و متناقض دیده شده است [۱]. نظام آموزش و پرورش از عناصر گوناگونی تشکیل شده است و هر کدام از این عناصر در پیشبرد اهداف آن مؤثرند. معلم به عنوان یکی از عناصر اهمیت ویژه‌ای در نظام آموزش و پرورش دارد و رضایت او می‌تواند در تحقق اهداف آموزش و پرورش تأثیر بسزایی داشته باشد. تدریس معلم و کیفیت آموزش اغلب به اندازه ارزشیابی آموزگاران آموزش دیده گرفته نمی‌شود. شاید بخشی از مشکلات کنونی نظام آموزش و پرورش ناشی از بی‌توجهی به رضایت شغلی معلمان و تأثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان باشد. نظام آموزشی موفق این ضرورت را تشخیص داده و با تدوین سیاست و خط مشی‌های مناسب این مهم را تحقق می‌بخشد [۲]. از این رو، در این پژوهش رابطه بین رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر فسا بررسی می‌شود.

۲. بیان مسأله

امروزه سازمانها برای به حداکثر رساندن سطح بهره‌وری و افزایش توان تخصصی به جلب رضایت و دل‌بستگی منابع انسانی خود روی آورده‌اند و بهره‌وری را با بهبود بخشیدن به کیفیت زندگی کاری مربوط ساخته‌اند. در این میان رضایتمندی شغلی کارکنان، مهم‌ترین متغیر در حیطه رفتار سازمانی محسوب می‌شود. عوامل گوناگونی بر این رضایتمندی تأثیرگذارند. همچنین نبود آن، اثرات بیشماری مانند غیبتهای غیرمجاز و مجاز، کاهش تعهد شغلی، شکایت و اعتصاب و بازنشستگی زودرس و ... را در پی دارد که نهایتاً به کارایی و بازدهی و بهره‌وری نامطلوب فرد و در نتیجه سازمان می‌انجامد [۳-۴]. پارسونز که از دیدگاه نظم اجتماعی به پدیده می‌نگرد، بر این اعتقاد است که رضایتمندی متقابل در میان اعضای نظام برای ثبات اجتماعی ضروری است. به عبارتی دیگر به نظر وی ثبات اجتماعی تا حدودی بستگی به تبادل رضایتمندی دارد و نظامی که رضایتمندی بیشتری برای افراد خود فراهم آورد از ثبات بیشتری برخوردار خواهد شد [۵]. اگر از دیدگاه توسعه نیز به رضایتمندی شغلی نگاه کنیم، جامعه برای رشد و توسعه نیاز به مدیران، متخصصان و اندیشمندان متفکر و خلاق دارد. متخصصان آموزش دیده محصول و خروجی نهادی به نام آموزش و پرورش هستند. اگر درون نظام آموزش و پرورش شرایط مساعد نباشد، انتظار کسب چنین محصولاتی بهبود یافته است. یکی از شرایط مساعد برای آموزش هر چه بهتر، معلم آسوده و راضی است؛ اصولاً معلم ناراضی به دلیل انگیزه پایین، تخلفات بالا، غیبت زیاد، ترک خدمت (که پیامدهای ناراضایتمندی شغلی برای معلم است) نمی‌تواند متخصص تربیت کند [۶].

لهسایی‌زاده و منصوریان (۱۳۷۸) در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که متغیر مشارکت در تصمیم‌گیریها تأثیر مثبت و بسیار بر رضایتمندی شغلی می‌گذارد. همچنین هر چه بیگانگی از کار و محیط در سازمان بیشتر بوده، رضایتمندی شغلی کاهش یافته است. میان مسئولیت‌پذیری و متغیر وابسته رابطه مثبت و

معنادار وجود داشته و هر چه فرد از همبستگی گروهی بالاتر در سازمان برخوردار بوده، از شغل و سازمان خود راضی تر بوده است [۷]. شفیق آبادی (۱۳۶۸) در تحقیقی به این نتیجه رسید که برآیند عدم رضایت شغلی عبارتند از: افزایش شکایات، کارکرد و کارایی ناچیز، پایین بودن کیفیت بازده، دزدی کارکنان در سازمان، غیبت‌های مکرر اعضا، تمارض، بدرفتاری با ارباب رجوع و سرگردان کردن آنها، بهانه‌جویی، اتلاف وقت و بدگویی از سازمان نزد دیگران [۸]. پایه و اساس شکوفایی و خودکفایی هر جامعه بر شالوده وجودی سازمانهای آموزشی و پژوهشی آن برپا شده و در میان همه عوامل تأثیرگذار بر بهبود عملکرد یک سازمان آموزشی، اغلب صاحب‌نظران و متفکران مسائل تربیتی و آموزشی وفاق نظرشان بر این امر است که معلمان تأثیرگذارترین عامل در فرآیند تعلیم و تربیت هستند [۹]. در جوامع امروزی، نقش حساس و بسیار مؤثر آموزش و پرورش در توسعه انسانی و به تبع آن توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بر کسی پوشیده نیست. معلمان در صحنه آموزش و پرورش مهم‌ترین نقش را ایفا می‌کنند و سازمان آموزش و پرورش به مثابه مرکزی که محور اصلی آن ارتباط میان معلمان و دانش آموزان است با موضوع رضایت شغلی درگیر است [۱۰]. از این رو بررسی وضعیت این قشر از جامعه از جنبه‌های گوناگون اطلاعات سودمندی را برای برنامه‌ریزی مسئولان فراهم می‌کند. طبق گفته رئیس مرکز آمار و فناوری ارتباطات و اطلاعات آموزش و پرورش عده کل معلمان کشور ۱۰۱۳۶۵۵ نفر است که ۱۲۲۴۲۰۰۰ دانش‌آموز تحت نظارت و آموزش آنها قرار دارند. یعنی در حدود یک چهارم جمعیت جامعه عملاً درگیر موضوع رضایت یا عدم رضایتمندی معلمان هستند که این امر اهمیت موضوع را دو چندان می‌کند. موضوعی که در این تحقیق مورد تبیین قرار می‌گیرد، ارتباط بین رضایتمندی شغلی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر فسا است.

۳. روش تحقیق

در تحقیق حاضر هدف بررسی رابطه دو متغیر رضایت شغلی معلمان ابتدایی بامیزان موفقیت تحصیلی دانش آموزان است. در چنین تحقیقاتی روش مناسب تحقیق توصیفی پیمایشی است. در تحقیقات توصیفی ابزار لازم برای تحقیق کتاب‌های مختلف مربوط به موضوع تحقیق می‌باشد که در این تحقیق با توجه به اطلاعات مورد نیاز از منابع کتابخانه‌ای استفاده شده است.

۱.۳. جامعه و نمونه

جامعه آماری پژوهش حاضر تمامی معلمان ابتدایی شهر فسا در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بوده و حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۲۴۸ نفر است. و برای انتخاب پاسخگویان از روش نمونه‌گیری ساده استفاده گردید. در پایان تعداد ۲۲۵ پرسشنامه تکمیل گردید. نرمال بودن توزیع داده‌های جمع‌آوری شده نیز با آزمون کالموگروف اسمیرنوف تأیید شده است.

۲.۳. ابزارها و روشهای گردآوری اطلاعات

در پژوهش حاضر برای گردآوری داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز از روش‌های کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. اطلاعات مربوط به مبانی نظری و پیشینه پژوهش نیز به روش کتابخانه‌ای و با مطالعه کتابها، مقالات منتشره در پایگاه‌های اطلاعات علمی، مجلات علمی و مجموعه مقالات کنفرانس‌های بین‌المللی و داخلی گردآوری شده است. همچنین، نیازهای اطلاعاتی برای بررسی و آزمون‌های فرض نیز از طریق پیمایش و با استفاده از پرسشنامه تعدیل شده رضایت شغلی مینه سوتا گردآوری شد.

در این پرسشنامه پاسخهای مصاحبه‌شوندگان در مقیاس کاملاً راضی، راضی، قابل قبول، ناراضی، کاملاً ناراضی است که به پاسخ کاملاً راضی نمره ۵ و به پاسخ کاملاً ناراضی نمره ۱ تعلق می‌گیرد. چنانچه فرد مصاحبه‌شونده با سوال مطرح شده برخوردی نداشته است از گزینه اطلاعی ندارم استفاده کرده است. افزون بر این، برای تضمین اعتبار و روایی ابزار گردآوری اطلاعات، از نظر ۱۵ نفر از خبرگان شامل معلمین با سابقه حداقل ۲۰ سال و مدیران مدارس استفاده گردید. برای سنجش پایایی یا قابلیت اعتماد پرسشنامه، از مهم‌ترین شاخص سازگاری درونی یعنی آلفای کرونباخ استفاده شده است. این آزمون که حاصل آن ضریبی بنام آلفای کرونباخ است، برای آزمون پایایی پرسشنامه‌ای که به صورت طیف لیکرت طراحی شده، به کار می‌رود. چنانچه ضریب محاسبه شده از مقدار ۰/۷ بیشتر باشد سوال‌های پرسشنامه از نظر پایایی دارای همبستگی درونی مناسبی بوده و قابل پذیرش است. بر اساس نتایج تحلیل آلفای کرونباخ ضریب ۰/۸۸ به دست آمد که نشان می‌دهد پرسشنامه از انسجام درونی مناسب و اعتمادپذیری بالایی برخوردار است.

۴. یافته‌ها

۱.۴. آمار توصیفی

مشخصات دموگرافیک افراد مورد مطالعه به ترتیب برحسب جنسیت، سنوات خدمت و سطح تحصیلات ارائه شده است. همان طور که در جدول ۱ مشاهده می شود تعداد معلمان مرد ۱۲۶ نفر و با درصد فراوانی (۵۶ درصد) و زن ۹۹ نفر و با درصد فراوانی (۴۴ درصد) می باشند.

جدول ۱. توزیع آزمودنیها را بر اساس جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی
مرد	۱۲۶	۵۶
زن	۹۹	۴۴

همان طور که در جدول ۲ مشاهده می شود تعداد معلمانی که دارای سابقه خدمت کمتر از ۱۰ سال بودند ۵۶ نفر (۲۵ درصد)، بین ۱۱ تا ۲۰ سال ۶۸ نفر (۳۰ درصد) و بالاتر از ۲۰ سال ۱۰۱ نفر (۴۵ درصد) می باشند.

جدول ۲. توزیع آزمودنیها را بر اساس سنوات خدمت

سنوات خدمت	فراوانی	درصد فراوانی
زیر ۱۰ سال	۵۶	۲۵
۱۱ تا ۲۰ سال	۶۸	۳۰
بالاتر از ۲۰ سال	۱۰۱	۴۵

همان طور که در جدول ۳ مشاهده می شود تعداد معلمانی که دارای مدرک کاردانی می باشند ۲۲ نفر (۱۰ درصد) کارشناسی ۱۶۹ نفر (۷۵ درصد) و کارشناسی ارشد و بالاتر ۳۴ نفر (۱۵ درصد) می باشند.

جدول ۳. توزیع آزمودنیها را بر اساس سطح تحصیلات

سنوات خدمت	فراوانی	درصد فراوانی
کاردانی	۲۲	۱۰
کارشناسی	۱۶۹	۷۵
کارشناسی ارشد و بالاتر	۳۴	۱۵

۲.۴. آمار استنباطی

در این تحقیق برای بررسی وضعیت طبیعی بودن متغیرها، از آزمون تک نمونه ای کالموگراف-اسمیرنوف استفاده شده است. نتایج آزمون فرض نرمال بودن متغیرهای تحقیق در جدول ۴، بررسی شده است.

همان گونه که در جدول مشاهده می شود، سطح معنی داری رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بیشتر از سطح آلفاست برابر با ۰/۰۵ است لذا توزیع داده ها نرمال و برای بررسی رابطه ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است.

جدول ۵. بررسی وضعیت نرمال بودن متغیرهای تحقیق

متغیر	مقدار آماره کالموگراف اسمیرنوف	سطح معناداری
مقیاس رضایت شغلی	۱/۴۳	۰/۰۹۶
پیشرفت تحصیلی	۱/۳۱	۰/۰۸۱

در ادامه به بررسی فرضیات تحقیق پرداخته شده است.

فرضیه اصلی:

بین رضایت شغلی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهر فسا رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به نتایج جدول ۶ ملاحظه می شود که بین مقیاس رضایت شغلی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

جدول ۶. نتایج ضریب همبستگی بین رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

Sig	ضریب پیرسون	متغیر دوم	متغیر
۰/۰۰۱	۰/۷۰۹	پیشرفت تحصیلی	مقیاس رضایت شغلی

فرضیه جزئی ۱:

بین رضایت شغلی معلمان زن و مرد تفاوت معناداری وجود دارد.

مطابق جدول ۷، در ابتدا آزمون لوین برای برابری واریانس ها گرفته شد که نتایج آن نشان داد واریانس دو گروه در مقیاس رضایت شغلی برابر است چون $p > 0.05$ دست آمده بزرگتر 0.05 تعیین شد بنابراین فرض صفر که بیان می کند واریانس ها با هم برابر است، تأیید گردید. نتایج آزمون نشان داد که بین معلمان زن و مرد از لحاظ رضایت شغلی تفاوت معناداری وجود ندارد.

جدول ۷. نتایج حاصل از آزمون آیین معلمان زن و مرد در رضایت شغلی

متغیر	تفاوت دو میانگین	t	سطح معناداری
رضایت شغلی	۴۴/۱۹	/۶۳	/۰۹۱

فرضیه جزئی ۲: بین رضایت شغلی معلمان بر اساس سنوات خدمت تفاوت معناداری وجود دارد.

برای بررسی اینکه آیا بین میانگین رضایت شغلی بر اساس سنوات خدمت تفاوت معناداری وجود دارد از تحلیل واریانس یک طرفه ANOVA استفاده گردید. مقدار آماره F برابر با $۴۵/۳۴$ و سطح معناداری نیز $۰/۳۴$ تعیین شد. نتیجه آزمون بیانگر این است که بین رضایت شغلی معلمان بر اساس سنوات خدمت تفاوت معنی داری وجود ندارد.

۵. بحث و نتیجه گیری

معلم از عناصر اصلی نظام آموزشی می باشد و نقش اساسی او در شکوفایی استعداد های دانش آموزان تجلی می یابد. لذا بر محققان لازم است که همواره تحقیقات و یافته های جدید و تازه تری را درباره معلم و جوانب مختلف کار ارائه نمایند تا توجه به معلم و اثربخشی او همیشه مهم تلقی گردد. اولین قدم در جهت رسیدن به کادر آموزشی موفق درک عواملی است که بر کیفیت فعالیت معلمان مؤثر است. یکی از این عوامل، رضایت شغلی معلمان است، چرا که رابطه مستقیمی بین رضایت شغلی افراد با عملکرد آنان وجود دارد و کسانی که رضایت داشته باشند، کار خود را بهتر انجام می دهند.

در پژوهش های مختلف نشان داده شده است که رضایت شغلی تا چه اندازه بر مسایل مختلف تأثیر دارد. یکی از موارد مهمی که رضایت شغلی بر آن تأثیر فراوان دارد، پیشرفت تحصیلی می باشد. از آنجا که مهم ترین ارگان و پایه ی هر کشوری آموزش و پرورش آن کشور می باشد، لذا بررسی مسایل مؤثر بر آن حائز اهمیت می باشد. با توجه به همین اهمیت زیاد در این پژوهش به بررسی تأثیری که رضایت شغلی بر روی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد، پرداخته شده است. در خصوص رضایت شغلی می توان گفت که بیانگر میزان لذت و اهمیتی که آن شغل برای فرد دارد می باشد و هر چه شخص رضایت شغلی بیشتری داشته باشد از شغل خود لذت بیشتری می برد. آنچه از نظر محتوای نظری مفاهیم رضایت شغلی و موفقیت تحصیلی بر می آید، توجه به این نکته است که رضایت شغلی بر میزان موفقیت تحصیلی تأثیرگذار است. به طوری که در تأیید این ادعا تحقیقات انجام شده در داخل و خارج بر موضوع یاد شده صحت گذاشته اند. نتایج تحقیق حاضر نیز این موضوع را تأیید کرده است. در این پژوهش نیز بررسی رابطه میزان رضایت شغلی و موفقیت تحصیلی در بین دانش آموزان نشان داد که بین رضایت شغلی و موفقیت تحصیلی همبستگی وجود دارد؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه بین میزان رضایت شغلی و موفقیت تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد، تأیید شده است. بنابراین با ملاحظه اهمیت موضوع رضایت شغلی و رابطه آن با موفقیت تحصیلی افراد، این تحقیق انجام گرفت. به منظور انجام این پژوهش، از روش توصیفی- پیمایشی و برای گردآوری داده های مورد نیاز، از پرسشنامه تعدیل شده رضایت شغلی مینه سوتا استفاده شد که روایی و پایایی پرسشنامه مذکور احراز شد. از روش نمونه گیری تصادفی برای انتخاب آزمودنی های پژوهش استفاده شد. با استفاده از آزمونهای آماری مناسب داده های به دست آمده تجزیه و تحلیل شد. در ادامه فرضیه های پژوهش به ترتیب تبیین و تفسیر می شوند:

فرضیه ۱: میان رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر اساس عوامل دموگرافیک (جنسیت و سنوات خدمت معلم) تفاوت وجود دارد.

از لحاظ تأثیر جنسیت بر رابطه بین رضایت شغلی و پیشرفت تحصیلی یافته ها نشان داد که تفاوت میانگین رضایت شغلی بین مردان و زنان ($۴۴/۱۹$) می باشد. نتایج آزمون نشان داد که بین معلمان زن و مرد از لحاظ رضایت شغلی تفاوت معناداری وجود ندارد. از این رو، تفاوت معنی داری بین دیدگاه پاسخگویان بر حسب جنسیت وجود ندارد. همچنین، یافته ها نشان داد که بین میانگین رضایت شغلی از نظر سنوات خدمت تفاوت معناداری وجود ندارد از این رو، تفاوت معنی داری بین دیدگاه پاسخگویان بر حسب میزان سنوات خدمت وجود ندارد.

فرضیه ۲: میان رضایت شغلی و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد.

یافته ها نشان داد که بین رضایت شغلی و پیشرفت تحصیلی همبستگی وجود دارد؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه بین میزان رضایت شغلی و موفقیت

تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد، تایید شد. برای بررسی این فرضیه از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نشان داد بین مقیاس رضایت شغلی معلمان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد در تبیین این یافته می توان گفت هرچه معلم رضایت بیشتری داشته باشد دانش آموزان تحت آموزش او در تحصیل خود پیشرفت بیشتری دارند. نتیجه کلی که می توان در این زمینه و با توجه به نتیجه این پژوهش به آن اشاره کرد این است که برای رسیدن به اهداف والای آموزشی و پیشرفت در علم و فناوری باید به آموزش و پرورش و مهمترین عنصر آن یعنی معلم توجه بیشتری شود و رضایت خاطر هرچه بیشتر آنان را جلب کرد. در واقع هر چه معلم از کار خود رضایت بیشتری داشته باشد با انگیزه بیشتری به فعالیت می پردازد و تمرکز بیشتری بر روی تدریس و دانش آموز دارد و این مسئله در نهایت منجر به پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می شود به این صورت که وقتی دانش آموزان در کلاس معلمی با انگیزه و پر کار و علاقه مند را مشاهده می کنند باعث می شود که آنان نیز به مطالعه و درس خواندن علاقه بیشتری نشان دهند و این مسئله در کل باعث ارتقا سطح آموزشی و علمی کشور و رسیدن به اهداف والای علمی می شود.

۶. پیشنهادات

- ۱- نیاز مادی و اقتصادی برای معلمان به ویژه معلمان مرد از اهمیت و اولویت بیشتری برخوردار است. به همین جهت لازم است اقدامات لازم جهت تأمین نیازهای ضروری معلمان انجام شود.
- ۲- پیشنهاد می شود که به عوامل افزایش رضایت از حقوق همچون پرداخت بر مبنای شایستگی و متناسب با مهارت و توانایی و همچنین افزایش حقوق و مزایا با در نظر گرفتن عواملی همچون تورم و... بیشتر پرداخته شود تا عملکرد فردی افزایش و مدارس اثربخش تر گردند.
- ۳- ایجاد هماهنگی و سنخیت در روش ها و شیوه های رسیدن به موفقیت تحصیلی دانش آموزان از سوی معلمان بیشتر مورد توجه قرار گیرد.
- ۴- پیشنهاد می شود که مسئولان و مدیران ارشد و برنامه ریزان وزارت آموزش و پرورش با ایجاد قوانین لازم، فرصت پیشرفت برحسب شایستگی را برای همه کارکنان ایجاد نمایند.
- ۵- روی آوردن هر چه بیشتر معلمان به مطالعه کتاب های مفید و آموزنده درباره شیوه های رسیدن به موفقیت و کاربرد عملی این کتاب ها برای موفقیت تحصیلی دانش آموزان توصیه می شود.
- ۶- پیشنهاد می شود که در مورد تقویت رضایت شغلی معلمان به ابعاد مختلف رضایت شغلی توجه بیشتری گردد.

۶. محدودیت تحقیق

اصولاً هر تحقیقی با یک سری محدودیت مواجه است تعدادی از محدودیت ها قابل کنترل بوده و توسط محقق حذف یا برای کاهش اثر آن ها تدابیری اندیشیده می شود. و تعدادی دیگر از این محدودیت ها نیز می تواند غیر قابل کنترل باشد. پژوهش صورت گرفته نیز از این اصل مستثنی نیست و دارای محدودیت هایی به شرح زیر می باشد:

الف: محدودیت زمانی.

ب: برخی از افراد بدون دقت و حوصله به پرسشنامه پاسخ می دادند که در نهایت نتایج پژوهش را از حالت واقعی منحرف می سازد.

منابع

- [1] Emadi, A., Hasanzadeh, H., Bigdeli Pashaie, M. (2015). Studying the factors affecting job satisfaction of employees of Semnan health centers. Journal of Paramedical Sciences. ۹۱-۸۷،(۳)۶.
- [2] کلدی، علیرضا و عسگری، گیتا (۱۳۸۲) بررسی میزان رضایت شغلی معلمان ابتدایی آموزش و پرورش شهر تهران، مجله روانشناسی و علوم تربیتی، سال سی و سوم، شماره ۱.
- [3] نصراله زاده، فاطمه، تابش، سعید، احمدی، محسن. (۱۳۹۹). تحلیل رابطه بین رضایت شغلی با نشاط اجتماعی و فرسودگی شغلی بین دبیران تربیت بدنی و غیر تربیت بدنی: ارائه مدل. پژوهش در ورزش تربیتی، ۲۱(۸)، ۱۶۱-۱۷۸.
- [4] فروغزاده، سیمین. (۱۳۸۳). بررسی مقایسه ای میزان دریافتی کارکنان ادارات مختلف و تأثیر آن بر رضایت شغلی: مطالعه موردی شهر زاهدان. مجله علوم اجتماعی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۳، ۱۵۵-۱۸۵.
- [5] گولدنر، الوین. (۱۳۶۸). بحران جامعه شناسی در غرب، (ترجمه فریده ممتاز). تهران: شرکت سهامی انتشار.
- [6] ازهانی، قربانعلی. (۱۳۸۳). بررسی میزان نارضایتی شغلی معلمان و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن (مطالعه موردی معلمان شهر نیشابور). پایان نامه کارشناسی ارشد. گروه جامعه شناسی، دانشگاه تربیت مدرس.
- [7] لهسای زاده، عبدالعلی و منصوریان، محمدکریم. (۱۳۷۸). بررسی رضایتمندی شغلی در یکی از سازمانهای استان فارس. نامه علوم اجتماعی، شماره ۱۳، ۱۶۱-۱۸۸.
- [8] بشفیغ آبادی، عبدالله. (۱۳۶۸). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای و نظریه های انتخاب شغل. تهران: انتشارات رشد. طاهری روزبهانی، محمد و نعمتی، مریم. (۱۳۹۱). بررسی تأثیر رضایتمندی شغلی بر وفاداری کارکنان. ماهنامه اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی کار و شغل، شماره ۱۵۴، ۳۳-۳۸.
- [9] لطیفیان، احمد و پات، فریبا. (۱۳۷۸). بررسی رابطه بین رضایتمندی شغلی و عملکرد معلمان در مدارس راهنمایی منطقه طرقله (مشهد). مجله دانش و توسعه، شماره ۱۰، ۴۷-۶۲.
- [10] جوادی، رحم خدا، رسولی، محسن، نظری، علی محمد، حسینی، جعفر. (۱۳۹۴). بررسی عوامل فردی، اجتماعی و سازمانی مؤثر بر رضایت شغلی معلمان. مطالعات روانشناسی صنعتی و سازمانی، ۲(۲)، ۴۵-۶۰.